

Zápis z jednání Koordinačního výboru s Komorou daňových poradců ČR ze dne 15.11.2017

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN BEZ ROZPORU ke dni 15.11.2017

Daň z příjmů

513/15.11.17 Prodej přes internetový obchod hrazený prostřednictvím platební brány - okamžik vzniku příjmu pro obchodníka s daňovou evidencí

Předkládají: Ing. Michaela Szmaragowski, daňový poradce, č. osv. 3468
Ing. Lucie Kozáková, daňový poradce, č. osv. 3867

Vymezení problému

Cílem příspěvku je vymezit okamžik, kdy vzniká poplatníkovi - fyzické osobě vedoucí daňovou evidenci, příjem z prodeje zboží či služby v rámci internetového obchodu, je-li úhrada provedena přes platební bránu instituce elektronických peněz.

Rozbor problému

Zákazník nakoupí zboží či službu v internetovém obchodu obchodníka (fyzické osoby vedoucí daňovou evidenci) a provede úhradu prostřednictvím platební brány instituce elektronických peněz (např. platební brána GoPay).

V okamžiku přijetí platby institucí elektronických peněz dochází k emisi elektronických peněz na účtu obchodníka, který je u instituce elektronických peněz veden. Okamžik emise elektronických peněz je patrný z výpisu pohybů na účtu elektronických peněz obchodníka, případně z vyúčtování, které instituce elektronických peněz obchodníkovi předkládá. Instituce elektronických peněz v žádném okamžiku sama nenabývá vlastnické právo k penězům přijatým přes platební bránu. Dluh zákazníka je provedením úhrady splněn a obchodník vůči zákazníkovi nemá žádnou pohledávku.

Obchodník následně dle režimu sjednaného s institucí elektronických peněz konvertuje elektronické peníze do reálných peněžních prostředků a převádí je na svůj bankovní účet. Instituce elektronických peněz poskytuje obchodníkům dva základní typy zúčtování:

- dávkové vyúčtování sjednané pravidelně denně, týdně či měsíčně - elektronické peníze emitované za období od předchozí výplaty do dne vyúčtování, ponížené o poplatky, jsou konvertovány automaticky do reálných peněžních prostředků a zaslány na účet obchodníka. Obchodník může kdykoliv požádat o dřívější výplatu.
- zúčtování na bázi výpisu - obchodník v časech a částkách dle své potřeby dává pokyn ke konverzi z elektronických peněz do peněz reálných, které v rámci této transakce převádí na svůj bankovní účet.

Zákon o dani z příjmů nedefinuje okamžik vzniku příjmu ve vazbě na příjem elektronických peněz. Vzniká tak nejasnost, zda okamžikem realizace příjmu u poplatníka vedoucího daňovou evidenci je:

- okamžik, kdy zákazník provede úhradu za zakoupené zboží či služby zákazníkem a instituce elektronických peněz emituje na účtu obchodníka elektronické peníze, nebo
- okamžik, kdy obchodník přijme reálné peněžní prostředky (po jejich konverzi z elektronických peněz) na svůj běžný bankovní účet.

Otázka je relevantní zejména v případech, kdy okamžik emise elektronických peněz a okamžik konverze na peníze reálné zasahují dvě zdaňovací období; tato situace je z důvodu nárůstu objemu transakcí u internetových obchodů na konci kalendářního roku stále častější a celkový objem těchto transakcí stále významnější.

Definici elektronických peněz podle § 4 zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, kde jsou elektronické peníze charakterizovány jako pohledávka vůči vydavateli. Definice běžných peněz je však také charakterizována jako pohledávka vůči státu jako emitentovi peněz. I přes tuto definici nejsou běžné peníze evidovány jako pohledávka, ale jako aktivum. Z toho lze dovodit, že ani elektronické peníze nejsou faktickou pohledávkou v účetní terminologii.

Elektronické peníze sice nevyhovují plně definici peněz coby všeobecně přijímaného prostředku směny, ale z hlediska likvidity lze elektronické peníze kdykoli za reálné peníze proměnit. Obchodník směřuje platbu na základně vlastního uvážení přes platební bránu, přestože má (teoretickou) možnost je inkasovat přímo na svůj účet. Od okamžiku úhrady zákazníkem obchodník zároveň plně odpovídá za tok těchto finančních prostředků. Obchodní transakce spojená s prodejem, která je předmětem zdanění, je uzavřena v okamžiku úhrady zákazníkem.

Tyto rozsudky Nejvyššího správního soudu považujeme za relevantní ve vztahu k vymezenému problému:

Nejvyšší správní soud se v rozsudku č.j. 9 Afs 89/2013 zabýval situací, v jakém okamžiku je inkasován zdanitelný příjem v případě, kdy jsou prostředky za nájem nebytových prostor uhrazeny prvotně do úschovy a až v jiném zdaňovacím období převedeny na účet pronajímatele. Rozsudek jednoznačně potvrdil, že zdanitelný příjem vzniká v okamžiku provedení úhrady za danou službu a nikoli v okamžiku vyzvednutí finančních prostředků z úschovy – viz. citace z výše uvedeného rozsudku *„Příjetí úhrady za užívání pronajatých prostor však vznikl stěžovateli zdanitelný příjem, který byl povinen zdanit v tom zdaňovacím období, ve kterém mu byl jednotlivými uživateli nebytových prostor vyplacen.“* Podle našeho názoru se jedná o situaci analogickou emisi elektronických peněz, kdy zákazník provedl úhradu uhrazena, ale finanční prostředky jsou z vůle obchodníka dočasně deponovány na účtu instituce elektronických peněz.

- Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 Afs 19/2009 řeší okamžik vzniku daňové povinnosti z příjmů z pronájmu, které byly přijaty jako společný příjem spoluvlastníků na jiný bankovní účet, než je účet poplatníka. Nejvyšší správní soud uvádí, že do příjmů poplatníka daně z příjmů fyzických osob nepochybně náleží i nájemné hrazené na společný účet, jež si spoluvlastníci určili, a to ve

zdaňovacím období, kdy na tento účet jednotliví nájemníci nájemné zaslali, tj. nikoliv v okamžiku, kdy se peněžní prostředky dostaly do faktické dispozice poplatníka.

- V rozsudku 8 Afs 32/2011 – 64 Nejvyšší správní soud řešil okamžik vzniku zdanitelného příjmu u nájemného, které bylo hrazeno na účet správce nemovitosti, konečný vlastník nemovitosti jej na svůj bankovní účet obdržel se zpožděním. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvádí, že nájemné se stává zdanitelným příjmem v okamžiku, kdy jednotliví nájemci platbu zaslali na účet určený v nájemní smlouvě, bez ohledu na to, zda je tento účet veden na vlastníka nemovitosti. Podle názoru soudu není rozhodné, kdy se příslušné finanční prostředky dostanou do faktické dispozice daňového subjektu. Skutečnost, že pronajímatel nemohl s touto částkou disponovat ve zdaňovacím období, v němž bylo zapláceno, jej nezbavuje povinnosti v tomto období nájemné jako příjem z pronájmu podrobit zdanění.

Návrh řešení

Podle našeho názoru dochází ke vzniku zdanitelného příjmu z prodeje zboží či služeb v rámci internetového obchodu, kdy je úhrada za zboží či služby provedena prostřednictvím platební brány, v okamžiku provedení úhrady na účet instituce elektronických peněz, tj. v okamžiku emise elektronických peněz.

Obchodník realizuje prodej zboží nebo služby již v okamžiku provedení úhrady přes platební bránu, o jejím provedení je zvoleným způsobem informován. Provedení konverze elektronických peněz na peněžní prostředky je pak již zcela na vůli obchodníka.

Obchodník zajišťuje splnění evidenční povinnosti v souladu se zákonem o evidenci tržeb.

Stanovisko GFR:

DPFO:

Souhlas se závěrem předkladatele, že k realizaci příjmu dochází v okamžiku, kdy dojde k plnění ze strany zákazníka.

EET:

Za oblast evidence tržeb souhlasíme s navrhovaným řešením.